

Stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu mesta Spišská Belá za rok 2019

Záverečným účtom mesta rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta za príslušný kalendárny rok.

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2019. Účelom a cieľom stanoviska je odborné posúdenie všetkých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2019 som spracovala na základe zverejneného materiálu Záverečný účet a individuálna výročná správa mesta Spišská Belá za rok 2019 a podľa ostatných dostupných materiálov.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k návrhu záverečného účtu

Záverečný účet mesta Spišská Belá za rok 2019 je predložený na prerokovanie do mestského zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, t. j. do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2019 je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Spišská Belá č. 6/2009, ktorým sa vydávajú zásady nakladania s finančnými prostriedkami Mesta Spišská Belá.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Vyvesením návrhu záverečného účtu na úradnej tabuli mesta a webovom sídle (www.spisskabela.sk) od 27. 4. 2020, bola splnená povinnosť uložená v ustanovení § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli vyjadriť obyvatelia alebo odborná verejnosť.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto splnilo povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dalo si overiť účtovnú závierku audítorom podľa § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Audit vykonal Ing. Pavel Fianta, adítor.

4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to:

a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou

- b) bilanciu aktív a pasív
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 v členení podľa jednotlivých príjemcov
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- g) hodnotenie plnenia programov mesta

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatreniami MF, ktoré sú záväzné pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. V súlade s týmito právnymi predpismi sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

B. Zostavenie záverečného účtu

Mesto pri zostavení záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu a výročnej správy za rok 2019. V súlade s § 16 ods. 2 cit. zákona mesto finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu, ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom a k rozpočtu vyššieho územného celku.

1. Rozpočtové hospodárenie mesta v roku 2019

Finančné hospodárenie mesta Spišská Belá sa v roku 2019 riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený mestským zastupiteľstvom dňa 6. 12. 2018, uznesením č. 208/2018. Rozpočet bol schválený ako vyrovnaný, príjmy aj výdavky v objeme 7 843 062,- eur. V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet mesta na rok 2019 zostavený v členení na:

a) bežný rozpočet, t. j. bežné príjmy a bežné výdavky,	
bežné príjmy	6 167 973 €
bežné výdavky	5 770 683 €
prebytok	397 290 €
b) kapitálový rozpočet, t. j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,	
kapitálové príjmy	1 565 957 €
kapitálové výdavky	1 485 331 €
prebytok	80 626 €
Spolu prebytok rozpočtu	477 916 €
c) finančné operácie	
finančné operácie príjmové	109 132 €
finančné operácie výdavkové	587 048 €
schodok	- 477 916 €

V priebehu rozpočtového roka 2019 bolo prijatých deväť rozpočtových opatrení, ktorými

bol schválený rozpočet zmenený. Najvýraznejšie zmeny rozpočtu v časti príjmov:

- tuzemské bežné granty a dotácie vo výške 220 tis. eur pre základné školy materskú školu
- finančné príspevky – komunitné centrum 330 tis. eur
- projekty na zamestnanie uchádzačov z ÚPSVR – 70 tis. eur
- nenormatívne prostriedky na havarijný stav elektroinštalácie ZŠ Štefánika – 60 tis
- náhrada za obmedzenie hospodárenia v lesoch mesta – 44 tis. eur
- zníženie kapitálových príjmov – cyklochodník Cesta okolo Tatier 3 etapa /prostriedky budú uhradené v r. 2020, financovanie z prekl. úveru/ - - 243 tis. eur
- dotácia na dobudovanie hokejbalovej haly – 215 tis. eur
- dotácia na stravovanie v školách – 53 tis. eur
- prijatý úver na investičné aktivity mesta – 412 tis. eur

Všetky navýšené príjmy oproti pôvodnému rozpočtu boli zapojené do výdavkov mesta.

Po poslednej zmene bol rozpočet schválený ako vyrovnaný, výdavky a príjmy celkom v rovnakom objeme 10 326 477 eur.

2. Výsledok hospodárenie mesta v roku 2019

Z analýzy hospodárenia vyplýva, že mesto Spišská Belá skončilo rozpočtové hospodárenie v roku 2019 takto:

a) v bežnom rozpočte dosiahlo prebytok vo výške /príjmy 6 605 349,92 eur, výdavky 5 921 924,73 eur/	+ 683 425,19 eur
b) v kapitálovom rozpočte dosiahlo prebytok vo výške /príjmy 759 006,58 eur, výdavky 742 072,40 eur/	+ 16 934,18 eur
c) rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu predstavuje prebytok vo výške	+ 700 359,37 eur
Úprava výsledku o nevyčerpané účelové prostriedky vo výške	- 416 440,71 eur
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	+ 283 918,66 eur
Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami predstavuje ku koncu roka 2019 čiastku /príjmy 1 307 460,50 eur - výdavky 582 169,23 eur - nevyčerpané návratné zdroje 758 893,58/	- 33 602,31 eur
Celkový výsledok rozpočtového hospodárenia mesta za rok 2019 po započítaní schodku finančných operácií a vylúčení nevyčerpaných dotácií je	+ 250 316,35 eur

Výsledok hospodárenia mesta, prebytok vo výške 250 316,35 eur, bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Výsledok je upravený o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v roku 2019 zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu.

Konkrétne ide o:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na dopravné žiakov	287,92 eur
- nevyčerpané normatívne prostriedky pre ZŠ J. M. Petzvala	30 847,83 eur
- nevyčerpané normatívne prostriedky pre ZŠ M. R. Štefánika	11 266,02 eur
- nevyčerpaná dotácia zo ŠR na predchádzanie kriminality mladých	8 000,00 eur
- projekt ZŠ M. R. Štefánika – Podpora inkluzívneho vzdelávania	9 862,29 eur
- projekt ZŠ M. R. Štefánika – Kráčame po stopách...	9 917,64 eur
- nevyčerpaná dotácia na stravovacie návyky detí	15 326,40 eur
- nevyčerpaná dotácia – projekt opatrovatelky	27 000,00 eur
- nevyčerpaná dotácia – výstavby hokejovohokeybalovej haly	262 320,98 eur
- školné na rok 2020 MŠ Mierová	2 470,00 eur
- stravné ŠJ MŠ Mierová	13 438,60 eur
- stravné ŠJ pri ZŠ M. R. Štefánika	5 988,18 eur
- potraviny ZOS	716,49 eur
- nevyčerpané prostriedky za výrub stromov	70,00 eur
- nevyčerpané prostriedky grant – inžinierske siete	11 617,87 eur
- povinná spoluúčasť k dotácii za predchádzanie kriminality mladých	7 097,91 eur
- nevyčerpané prostriedky z podnikateľskej činnosti RTIC	212,58 eur
SPOLU	416 440,71 eur

Mesto navrhuje dosiahnutý výsledok hospodárenia – prebytok vo výške 250 316,35 eur použiť na tvorbu rezervného fondu.

3. Plnenie príjmovej časti rozpočtu

	Upravený rozpočet na rok 2019	Skutočnosť k 31.12.2019	% plnenia	Skutočnosť k 31.12.2018	% nárastu poklesu
Príjmy celkom	10 326 477	8 671 817	83,98	7 819 363,20	110,90
Bežné príjmy	6 898 374	6 605 349,92	95,75	6 213 556,57	106,31
Kapitálové príjmy	1 848 832	759 006,58	41,05	697 368,35	108,84
Príjmové finančné operácie	1 579 271	1 307 460,50	82,79	908 438,28	143,92

Príjmy mesta za rok 2019 boli v skutočnej výške 8 671 817 eur, čo predstavuje 83,98% plnenie rozpočtu.

Bežné príjmy boli oproti rozpočtu splnené na 95,75%. Tieto zahŕňajú hlavne daňové príjmy, nedaňové príjmy a transfery. Pozitívne je reálne nastavenie bežného rozpočtu mesta v príjmovej časti, z rozpočtovaných príjmov sa zatiaľ nezrealizovalo zriadenie odborných učební v obidvoch ZŠ (pretrvávajúce z roku 2018) a na nízkouhlíkovú stratégiu.

Skutočné kapitálové príjmy predstavujú 41,05% plnenie rozpočtu. Kapitálové príjmy dosiahnuté z predaja pozemkov tvorili 8% z celku. Nenaplnili sa očakávané príjmy – na prístavbu materskej školy, na komunitné centrum, vodozádržné opatrenia a rozvoj cykloturistiky.

Príjmy z finančných operácií boli vo výške 82,79% rozpočtu – príjmy z úveru na investičné akcie (1 mil. eur), z rezervného fondu na investičné akcie a z fondu opráv na opravy nájomných bytov.

4. Plnenie výdavkovej časti rozpočtu

	Upravený rozpočet na rok 2019	Skutočnosť k 31.12.2019	% plnenia	Skutočnosť k 31.12.2018	% nárastu poklesu
Výdavky celkom	10 326 477	7 246 166,36	70,17	6 173 675,26	117,37
Bežné výdavky	6 695 300	5 921 924,73	88,45	4 900 599,02	120,84
Kapitálové výdavky	3 048 908	742 072,40	24,34	986 887,43	75,19
Výdavkové finančné operácie	582 269	582 169,23	99,98	286 188	203,42

Výdavky mesta za rok 2019 boli v skutočnej výške 7 246 166,36 eur, čo predstavuje 70,17% plnenie rozpočtu.

Bežné výdavky mesta boli oproti rozpočtu čerpané na 88,45%. Vynaložené boli hlavne na mzdy a súvisiace poistné a odvody, na chod mesta, nákup tovarov a služieb, na príspevky občianskym združeniam, Lesom Mesta Spišská Belá s. r. o. a na splácanie úrokov a ostatné súvisiace platby.

Prehľad čerpania bežných výdavkov a porovnanie s rozpočtom je súčasťou záverečného účtu. Ďalšou súčasťou je tabuľkovo spracovaný prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým osobám, ktorým v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo v roku 2019 poskytnutých spolu 66 685,31 eur /stav po zúčtovaní dotácií a vrátení nepoužitých prostriedkov./.

Kapitálové výdavky boli oproti rozpočtu čerpané na 24,34%. Použité boli hlavne na miestne komunikácie a chodníky – ul. Mierová, Krátka, Nová, Hviezdoslavova, nákup malotraktora, sklápača, na výkupy pozemkov, projektové dokumentácie, modernizáciu atletickej dráhy ZŠ Petzvala, prístavbu telocvične a oprave elektroinštalácie ZŠ Štefánika, priechod pre chodcov, Cesta okolo Tatier 2. etapa a podobne. Rozpočtované boli aj výdavky, ktoré sa v roku 2019

nezrealizovali – prístavba MŠ Mierová, dobudovanie hokejovo-hokejbalovej haly, preto vznikol rozdiel oproti rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie boli oproti rozpočtu splnené na 99,98%. V rámci finančných operácií boli realizované splátky úverov.

5. Bilancia pohľadávok a záväzkov

Stav pohľadávok mesta Spišská Belá k 31.12.2019 je 2 147 673,29 eur. Oproti roku 2018 (1 958 125,33 eur) stúpol o 9,68%, čo je 189 547,96 eur. Vývoj pohľadávok je pozitívny – narástol majetok škôl o 243 879,71 eur oproti roku 2018, nakoľko z pohľadávok tvorí 92% zúčtovanie transferov rozpočtu obce voči školám, kde bol majetok nadobudnutý z prostriedkov ŠR a obce. Tieto pohľadávky sa mesačnými odpismi každoročne znižujú. Zároveň klesli ostatné pohľadávky voči dlžníkom celkom o 54 331,75 eur, v niektorých prípadoch síce ich oddlžením, čiže bez zaplatenia. Mesto zabezpečuje vymáhanie pohľadávok za nájomné, poplatky TKO, za predaj pozemkov a podobne.

Stav záväzkov k 31. 12. 2019 bol vo výške 6 858 031,32 eur, oproti roku 2018 /6 229 136,28 eur/ vzrástol o 10,09%. Celkový nárast bol spôsobený prijatím ďalšieho úveru. Mesto k 31. 12. 2019 neeviduje záväzky, ktoré by boli po lehote splatnosti.

6. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Stav nesplatených bankových úverov k 31.12.2019 bol vo výške 5 953 034,84 eur, oproti 31. 12. 2018 je to nárast o 711 870,21 eur. Jednotlivé úvery a aj záložné práva na nehnuteľnosti, ktorými mesto ručí za prijaté úvery, sú konkrétne rozpísané v záverečnom účte.

Mesto môže prijať návratné zdroje financovania len ak splní podmienky podľa § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy - celková suma dlhu neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, neprekročí 25% týchto príjmov. Do dlhu mesta sa v zmysle zákona nezapočítavajú v našom prípade záväzky z úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania a záväzky z úverov prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov SR a EÚ. Pri porovnávaní hranice 25% sa z bežných príjmov mesta vylučujú prostriedky, ktoré sú poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy /školsťvo/. Pri tomto ukazovateli sa do splátok úverov započítavajú aj splátky úverov zo ŠFRB /istina aj výnosy, t. j. úroky/.

Mesto Spišská Belá malo sledované ukazovatele k 31. 12. 2019 takéto: celková suma dlhu bola vo výške 41,22% skutočných bežných príjmov roku 2018 a suma ročných splátok tvorila 8,36% upravených skutočných bežných príjmov roku 2018. Tento negatívny nárast podielu dlhu oproti minuloročným 31,68% je spôsobený prijatím ďalšieho úveru v roku 2019. Mesto pravidelne spláca úvery, z úveru prijatého v roku 2019 platilo len úrok, istinu začne splácať až v roku 2020. Táto skutočnosť, ale hlavne doterajší rast bežných príjmov zo štátneho rozpočtu pomáhal zlepšovať ukazovatele zadlženosti, konkrétne podiel ročných splátok klesol z 9,89% na 8,36%, ukazovatele v budúcom roku budú ešte ovplyvnené príjmami roku 2019. Reálna situácia však bude ovplyvnená zvýšenými splátkami úverových zdrojov a predpokladaným poklesom bežných príjmov mesta.

7. Podnikateľská činnosť

Podnikateľskú činnosť mesto Spišská Belá vykonáva v Regionálnom turistickom informačnom centre podľa vydaného živnostenského listu. Podľa prehľadu nákladov 1 444,19 eur a výnosov 1 444,19 eur je podnikateľská činnosť mesta vyrovnaná, t. j, náklady sú kryté výnosmi.

8. Hodnotenie programov rozpočtu

Výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných programov, ktoré sa členili na podprogramy. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít, má definovaný svoj zámer a cieľ. Tieto boli na konci roka slovné a číselne zhodnotené v hodnotiacej správe za rok 2019.

Z Á V E R

Návrh záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2019 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 uvedeného zákona.

Záverečný účet mesta Spišská Belá za rok 2019 bol podľa § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v zn. n. p. a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy predložený na verejnú diskusiu dňa 27. 4. 2020, teda v zákonom stanovenej lehote a spôsobom v meste obvyklým.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2019 a hospodárenie mesta Spišská Belá za rok 2019 boli overené audítorom tak, ako to ukladajú ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v zn. n. p. a § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Na základe uvedených skutočností odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu mesta Spišská Belá výrokom:

celoročné hospodárenie schvaľuje bez výhrad.

V Spišskej Belej dňa 6. 5. 2020

Ing. Slávka Tomalová
hlavná kontrolórka mesta Spišská Belá